

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/bulug-cagi-ve-kaza-namazi>]

[Fıkıh İbadet Namaz](#)

Soru

Büluğ Çağı ve Kaza Namazı

Kaza namazlarını kılmak isteyen bir kiŐi Büluğ çağına ne zaman erdiğini nasıl bilebilir?

Cevap

Büluğ çağı en geç 15 yaŐtır. 15 yaŐından önce büluğa erenlerin sorumluluğu hangi yaŐta büluğa erdi ise o zaman başlar. Eđer büluğ gecikmiŐ ise 15 yaŐından sonra sorumlu olur.

İnsanın bir emir veya yasakla sorumlu tutulabilmesi için, öncelikle akıllı ve çocukluk devresinden kurtulup bâliğ olması şarttır. İslâm'da sorumluluk durumunda olan kimselerin yapmaları veya yapmamaları gereken bir takım emir ve yasaklar vardır. Bunlar; farz, vacip, sünnet, müstehab helâl, mübah, mekruh, haramdır. Müslümanlar da bunlardan bir kısmını yapmakla, bir kısmını da yapmamakla yükümlüdürler. Bu yükümlülükler, büluğ çağı dediğimiz yaşa gelince başlar. Bu nedenle İslâm'ın büluğ çağı ile çok yakından ilgisi vardır. Büluğ çağının başlangıcı en erken, kızlarda dokuz, erkek çocuklarda onbir yaşın bitimidir. Buluğ çağına girme alametleri görüldüğü andan itibaren de İslâmî sorumluluklar başlar. Bu yaşa gelmeyenlere İslâmî sorumluluk yüklenmemiŐtir. (Tecrid-i Sarîh)"İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed'e göre, gerek erkek, ve gerek kızlar için büluğ yaŐının son sınırı onbeŐ yaŐtır. (Mecelle) Hanefî mezhebinde fetva da buna göre verilmiŐtir. Şâfiî ve Hanbelî mezhebinde büluğ yaŐının son sınırı onbeŐ, Mâlikî mezhebinde onsekiz yaş olarak belirlenmiŐtir." (İslam Fıkıh Ansiklopedisi)Anlaşılaçağı üzere oruç, namaz gibi ibadetlerin farz olması için buluğ çağına girmek gerekir. Eđer buluğ çağına girme alameti görülmediyse namaz vb. ibadetler 15 yaŐından itibaren kiŐiye farz olur.

Bir kimse büluğ dönemine girdiğini vücudundaki bir kısım değişikliklerle anlayabilir. Bunu anlayamaz veya hatırlayamazsa ihtiyaten erkekler için 12 yaşını kızlarda 9 yaşını esas alıp

kaza namazlarını bu yaşlardan itibaren kılmaya başlayabilir. Büluğ çağının hiçbir alameti kendisinde olmadıysa en geç 15 yaşını sınır kabul edip ona göre kaza namazlarını kılabilir.

Kaza namazları için ayrıca bakınız:

<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/kaza-namazi-1>

Büluğ Çağı ile ilgili açıklama:

Sözlükte “ulaşmak” anlamına gelen bulûğ, terim olarak çocuğun cinsî ve bünyevî ergenlik dönemine ulaşmasını ifade eder ve bu durumdaki kimseye de bâliğ denir. Ergenlik devresi de diyebileceğimiz bulûğ sonrası dönem, kişinin çocukluktan çıkıp yetişkin insan özelliği kazandığı önemli bir hayat merhalesidir. Ergenlikten asıl maksat kişinin aklî ve ruhî yönden ergen olması ise de bunun tesbiti çok zordur ve ölçüsü de oldukça değişiklik göstermektedir. Ayrıca kişinin aklî ve ruhî gelişmesiyle biyolojik gelişimi arasında kuvvetli bir paralellik de vardır. Bu sebeplerle bulûğda “çocuğun fiilen veya hükmen biyolojik-cinsî ergenlik kazanması” esas alınarak bazı yönleriyle üçüncü şahısları da ilgilendiren bu konuda açık ve objektif bir ölçü benimsenmiştir.

İslâm hukukçuları bulûğ için bir ön şart, iki de ölçü getirmişlerdir. Bulûğun ön şartı çocuğun belli bir alt yaş sınırına ulaşması olup bu da erkeklerde on iki, kızlarda ise dokuz yaşın tamamlanmasıdır. Bu sınır bulûğun asgari yaş sınırı olup Mecelle'nin de kaydettiği gibi (md. 988) bu yaşa ulaşmamış çocuğun bulûğ iddiası dinlenmez. Diğer bir ifadeyle çocuğun bulûğuna ancak bu yaştan sonra hukuken imkân tanınır. Bulûğun iki ölçüsünden birincisi ve aslî olanı fiilî bulûğdur; yani gerekli asgari yaş sınırına ulaşmış erkeğin ve kızın cinsî yönden fiilî ergenliğe kavuşmasıdır. Bunun da bünyeye, iklim vb. dış şartlara göre değişik yaşlarda olacağı açıktır. Mecelle'de, “Hadd-i bulûğ ihtilâm ve ihbâl, hayız ve habil ile sâbit olur” denilerek (md. 985) erkek için ihtilâm olma ve baba olabilme, kız için hayız görme ve anne olabilme durumunun ölçü olduğu belirtilmiştir. Fakat kişinin bu bünyevî gelişimine dışarıdan muttali olma genelde pek mümkün olmadığından bulûğun tesbitinde, yukarıdaki alt yaş sınırına ulaşmış olan ve bünyesi de uygun bulunan çocuğun ikrar ve iddiası yeterli görülür (Mecelle, md. 989). Gerek Hz. Peygamber ve sahâbe döneminde gerekse klasik kaynaklarda bulûğ için çeşitli hâricî ve bünyevî belirtilerin ölçü alınması veya birer ipucu olarak değerlendirilmesi bu amaçladır. Bulûğun ikinci ölçüsü ise hükmen bulûğ olup bu da çocuğun belli bir âzami yaş sınırına ulaşmasıdır. Ebû Hanîfe'ye göre erkek on sekiz, kız on yedi yaşını tamamlayınca, İslâm hukukçularının büyük çoğunluğuna göre ise erkek-kız ayırımı olmaksızın çocuk on beş yaşını tamamlayınca fiilen erip ermediğine bakılmaksızın hükmen bulûğa ermiş sayılır. Üst yaş sınırı konusunda başka görüşler de vardır. Hükmen bulûğ için benimsenen bu üst sınırı, genelde ilgili âyetlerdeki (el-En'âm 6/152; el-İsrâ 17/34) lafızların yorumuna, Hz. Peygamber'in ve sahâbenin bazı uygulamalarına dayanıyorsa da mahiyeti itibarıyla bölgesel ve örfî bir karakter taşıdığı için icthadîdir. Doktrinde ağırlıklı görüş çoğunluğun görüşü olup Mecelle'nin tercihi de (md. 986) bu yöndedir. Bulûğun alt yaş sınırı olan dokuz-on iki yaş ile üst yaş sınırı arasındaki kimseye “mürâhik” denilir. Buna göre mürâhik fiilî olarak bulûğa ermemiş veya bulûğu sabit görülmemişse üst yaş sınırına

ulaşınca hŭkmen bŕliđ olur. (TDV İslam Ansiklopedisi Bŭluđ Mad.)

-